

Jaarverslag 2020

van de vereniging Historisch Zaandam

Organisatie

Vereniging

De rechtspersoon Historisch Zaandam is opgericht bij notariële akte d.d. 6 maart 2018 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder registratienummer 71079920.

De vereniging is gevestigd Galjoenstraat 24, 1503 AS Zaandam.

Bankrekening NL13 RABO 0328 9566 00.

Internet www.historisch-zaandam.nl

E-mail info@historisch-zaandam.nl

Facebook <https://www.facebook.com/HistorischZaandam>

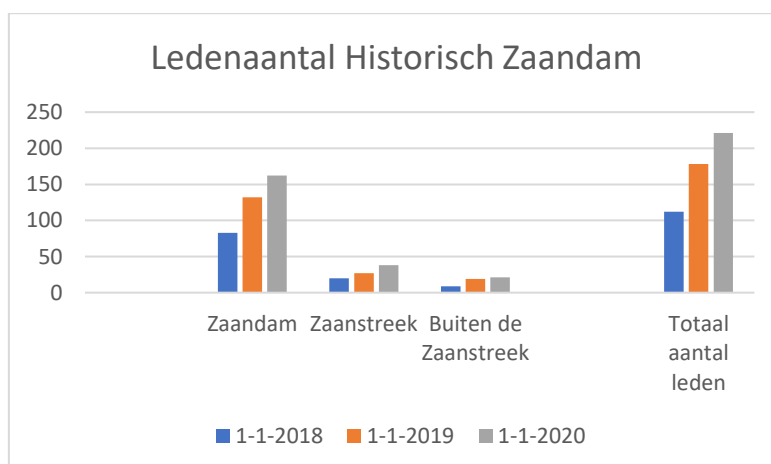
Twitter <https://twitter.com/HistorieZaandam>

De vereniging heeft ten doel de kennis over het verleden, en het daardoor onderhouden van de belangstelling en waardering voor het heden en de toekomst, van Zaandam te bevorderen, alsmede het beschermen van het culturele Zaandamse erfgoed.

De vereniging wil dit doel bereiken door:

- Het verzamelen, bewaren en ontsluiten van gegevens m.b.t. bestuurlijke, sociale, economische en culturele geschiedenis;
- Het organiseren van studie- en onderzoek bijeenkomsten;
- Het geven van voorlichting door middel van lezingen, film- en/of dia-fotopresentaties;
- Het beheren en up to date houden van de verenigingswebsite en sociale media;
- Het treffen van voorzieningen en het voeren van procedures voor het behoud van historische en/of beeldbepalende panden.

Leden

In het verslagjaar 2020 nam het ledenaantal toe van 178 leden op 1 januari 2020 tot 221 leden op 31 december 2020. Van deze leden zijn er 162 woonachtig in Zaandam, 31 woonachtig in de overige deelgemeenten van Zaanstad en 28 buiten de Zaanstreek.

Ereleden

De vereniging heeft de initiatiefneemster voor 'Historisch Zaandam', Winnie de Wit, in haar oprichtingsvergadering op 23 april 2018 benoemd als eerste Ereleid van de vereniging.

Comité van Aanbeveling

De vereniging kent een Comité van Aanbeveling bestaande uit Jeroen Olthof, Piet Oudega en Cor Visser.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit ten minste drie en ten hoogste negen personen, die door de algemene ledenvergadering uit de leden worden benoemd. De voorzitter wordt door de ledenvergadering in functie gekozen. De overige functies binnen het bestuur worden door het bestuur verdeeld.

<i>naam</i>	<i>functie</i>	<i>Benoemd</i>	<i>Aftredend</i>
Paul Vreeken	lid / wnd. voorzitter	23-04-2018	2023
	voorzitter	16-05-2019	
Hessel Kraaij	secretaris / ledenadministratie	23-04-2018	2021
Ruud Meijns	lid	23-04-2018	2021
Gerard van Leeuwen	penningmeester	29-04-2020	2024
Ursulien van Berge-Bakkum	lid	29-04-2020	2024
Harry van Nek	lid	29-04-2020	2024
Gonda Kreeft	lid	29-04-2020	2024

Hessel Kraaij en Ruud Meijns zijn dit jaar statutair aftredend. Beiden bestuursleden hebben zich herkiesbaar gesteld voor een tweede termijn van vier jaar.

Het bestuur heeft in het verslagjaar 2020 totaal 11 keer vergaderd. In het eerste kwartaal 2020 werd er 3 keer vergaderd in onze vaste locatie Cultureel Centrum Bullekerk, vanaf april werd er door de corona-maatregelen noodgedwongen 8 keer via een Zoom video conference vergaderd.

Redactiecommissie Magazine

Voor de realisering van het Magazine Historisch Zaandam is een redactiecommissie gevormd. Deze redactiecommissie bestaat uit de volgende leden:

naam	functie	vanaf	tot
Paul Vreeken	voorzitter	23-04-2018	01-05-2020
Astrid Plekker	eindredactie	23-04-2018	
Ruud Meijns	lid	23-04-2018	
Gerard van Leeuwen	lid	23-04-2018	31-12-2020
Annemieke Adema	Lid beheer mailbox	23-04-2018	31-12-2019
Gonda Kreeft	lid	23-04-2018	
Ursulien van Berge-Bakkum	voorzitter	01-01-2021	

In 2020 verschenen er weer twee nummers van ons Magazine Historisch Zaandam.

MAGAZINE 3

Voorwoord | Ontstaan Zaanstad | Gedicht | Herinneringen aan de Zuidelijk deel 3 | Oproep tekenen Westzijderol | Tegenpolen in oorlogstijd | Het haantje van de kerk | Controverse | De Zienagoog | Het Wijkanspad | Colofon

Oplage 500 exemplaren

MAGAZINE 4

Voorwoord | Nol Binsbergen, een markante Zaandammer | Gedicht | Leo van Viegen, tekenaar/vormgever | Wie tekent mee aan de Westzijderol uit de 21^e eeuw? | Miss Bluebell | Prins Hendrikstraat | Een passie voor ZFC | Colofon

Oplage 400 exemplaren

Werkgroep Ruimte & Erfgoed

Eind 2018 is het bestuur met een werkgroep "Historisch Erfgoed & Ruimte" gestart. Deze werkgroep houdt zich bezig met de ontwikkeling van vastgoed en ruimtelijke structuur in Zaandam in historisch opzicht. Zij bewaakt het behoud van historische panden, pleinen, bruggen en objecten in Zaandam.

Afhankelijk van de situatie hoeft niet in alle gevallen tegen nieuwe ingrepen te worden gestemd, mits daarbij respectvol met de historie wordt omgegaan. Aandachtveld zijn niet alleen de gemeentelijke plannen, maar ook de plannen van woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, bedrijven en particuliere eigenaren.

De werkgroep maakt zich verder sterk voor een actuele lijst van monumenten in Zaandam, het goed onderhouden van deze panden en het regelmatig updaten van de lijst met nieuwe als beeldbepalend/karakteristiek aangemerkte panden. Deze werkgroep bestaat uit de volgende leden:

<i>naam</i>	<i>functie</i>	<i>vanaf</i>	<i>tot</i>
Huib van Leeuwen	voorzitter	12-12-2018	01-07-2020
Paul Vreeken	Lid	12-12-2018	
Gerard van Leeuwen	Lid	12-12-2018	31-12-2020
Herman Aartsen	Lid	08-04-2019	
Simon Greeve	Lid	08-04-2019	
Jolanda Hendriks	Lid	08-04-2019	

Deze werkgroep heeft in 2020 enkele personele wijzigingen ondergaan. Voorzitter Huib van Leeuwen heeft zijn functie halverwege het jaar neergelegd omdat hij in de twee jaar dat hij deze werkgroep leidde te weinig resultaat van onze inspanningen zag. Het signaal dat hij daar mee af gaf is door de overige leden opgepakt en heeft geresulteerd in overleg met Zaans Erfgoed met het oog op verbetering van de samenwerking. In de tweede helft van het jaar is enkele malen samen opgetrokken bij overleg met de gemeente. Ook neemt Jolanda Hendriks samen met Paul Vreeken deel aan het Meldpunt-overleg van Zaans Erfgoed.

Gerard van Leeuwen is eind 2020 ook gestopt met zijn deelname aan de werkgroep om zich te kunnen concentreren op zijn bestuursfunctie als penningmeester.

De werkgroep bestaat sindsdien naast Paul en Jolanda uit Simon Greve en Herman Aartsen. Uitbreiding is zeer welkom, ook omdat het drukker is dan ooit.

Recent zijn – onder meer dankzij onze inspanningen - enkele panden aangewezen als gemeentelijk monument: Hogedijk 66-68, Westzijde 134 (voormalige burgemeesterswoning), Provincialeweg 220 (Verkade-villa), Westzijde 173-179 (blokje 4 arbeiderswoningen) en Westzijde 181 (Voormalige Vermaning).

Er zijn met de ontwikkelaar gesprekken gevoerd over het nieuwbouwplan Westzijde 40 wat tot enkele verbeteringen heeft geleid in relatie tot het naastgelegen Calffpand. Ook zijn gesprekken met ontwikkelaar en gemeente gevoerd over de voormalige Albert Heijnpanden aan de Westzijde, voorlopig met als resultaat dat eerst door de gemeente een programma van eisen wordt opgesteld voordat een bouwplan kan worden uitgewerkt. Onze inzet is het behouden van de oorspronkelijke gevels, nadat de gribus van onder andere Xenos weer is verwijderd. In het verlengde hiervan zijn met de gemeente afspraken gemaakt over het opstellen van een beeldkwaliteitsplan voor de Westzijde.

Andere aandachtspunten zijn de voormalige Koninkrijkszaal aan de Westzijde, een rijtje goed geconserveerde woningen aan de Bloemgracht, de omgeving van het Blauwe huis aan de Hogedijk en de ontwikkelingen rond Huis de Cardinaelen, het voormalig badhuis aan de Parkstraat, de toekomst van Hanepad 44-46-48, Dam 34 en het Flentroppand aan de Westzijde. Bij het meldpunt van Zaans

Erfgoed is tenslotte aandacht gevraagd voor Westzijde 191 en 191A, in het verlengde van de aanwijzing tot monument van bovengenoemd blokje arbeiderswoningen.

Tenslotte heeft de werkgroep het idee opgevat om een folder samen te stellen met een (toeristische) wandeling langs historisch interessante plekken in Zaandam.

Werkgroep Bullekerk

Sinds september 2019 mag de vereniging gebruik maken van de consistoriekamer van de Bullekerk. Elke dinsdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur zijn hier mensen aanwezig voor inloop. De Werkgroep Bullekerk bestaat uit Hessel Kraaij, Ruud Meijns, Harry van Nek en Gonda van Beek.

Op deze locatie beheren en registreren wij de bibliotheek van de vereniging en vergaderen het bestuur en de werkgroepen, maar door de corona-crisis hebben we veel van onze plannen helaas moeten opschorten. Door de tweede lockdown is ook onze aanwezigheid in de Bullekerk sinds 3 november 2020 zelfs helemaal stil gelegd.

Zijper Beeldbank Beheer Systeem (ZBBS)

Sinds 1 september 2020 is de vereniging aangesloten bij het Zijper Beeldbank Beheer Systeem (ZBBS). Onze vereniging is de 109-ste erfgoedinstelling die van dit beeldbanksysteem gebruik maakt. Inmiddels is onze bibliotheek, die aan het eind van het verslagjaar 2020 inmiddels uit 620 titels bestond, ingevoerd in dit systeem.

In 2021 willen we dit systeem uitbreiden met onze fotocollectie.

Sociale Media

- Sinds de oprichting heeft de vereniging een eigen website www.historisch-zaandam.nl. De website trok in dit jaar 32481 bezoekers, een gemiddelde van ruim 2706 bezoekers per maand. Totaal werd 47970 keer een webpagina bezocht. Een toename van het bezoekersaantal van 55 % ten opzichte van 2019.
- De Facebookpagina www.facebook.com/HistorischZaandam heeft inmiddels 714 volgers. Leuk was het om vast te stellen dat onze facebook-pagina tot ver over de grens wordt bezocht. We kregen een e-mail van een Poolse mevrouw met verzoek om informatie over een spiegel die uit Zaandam kwam. Dankzij Google-translate konden we de Poolse inhoud toch begrijpen en haar zoektocht ook goed beantwoorden.
- En ook op Twitter zijn we actief met het account @HistorieZaandam. Hier zijn nu 326 volgers.
- Tenslotte is er ook nog een Instagram account historischzaandam met 563 volgers.
- Onder redactie van Hessel Kraaij en Ruud Meijns verschijnt er elke maand een digitale nieuwsbrief met o.a. een overzicht van de publicaties op de website. Uit de reacties blijkt dat deze nieuwsbrief hoog gewaardeerd wordt.

Overige Activiteiten 2020

Een greep uit de overige activiteiten welke wij ondernamen in 2020:

Ons voorstel het bovengrondse deel van de nieuwe afvalcontainers van graffiti werende stickers te voorzien waarop beelden te zien zijn van het vroegere Zaanse straatbeeld kreeg in 2019 de steun van alle politieke partijen. Ook in 2020 is weer beperkt contact geweest met de uitvoerende diensten van de Gemeente Zaanstad, doch dit heeft nog niet tot daadwerkelijke realisering geleid.

In maart 2020 waren we volop bezig met de voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering, die we dit jaar in de Maartenkerk wilden houden. Helaas gooide de corona-crisis roet in het eten en kon deze bijeenkomst dus niet doorgaan. Uiteindelijk moest worden besloten deze ledenvergadering volledig digitaal af te handelen, waarvoor gelukkig veel begrip bij de leden bestond.

Op 28 juli werd er in de Bullekerk een mini-boekenmarkt door ons georganiseerd. Met inachtneming van de corona-beperkingen was deze boekenmarkt toch een succes.

Onze bibliotheek heeft in 2020 een enorme groei doorgemaakt. Naast veel kleine giften droegen drie grote giften bij aan deze stormachtige groei. Zo ontvingen wij een grote hoeveelheid Zaanse boeken van mevr. G. Plekker-van Sante en mevr. J. van Ammers, terwijl we van De Bieb een deel van de Zaanse collectie geschonken kregen. Al deze giften/boeken worden geregistreerd in de ZCBS Beeldbank Bibliotheek, waar inmiddels meer dan 600 titels zijn opgenomen. Deze bibliotheek is via onze website te raadplegen onder het tabblad Bibliotheek. In 2021 zijn wij van plan om in hetzelfde ZCBS Beeldbankprogramma ook onze fotocollecties te gaan publiceren.

Op 12 september hebben we voor de tweede maal een bijdrage geleverd aan de monumentendag door bij de uitrol van de Westzijderol in de Doopsgezinde Vermaning de tekeningen ten toon te stellen die door een groot aantal vrijwilligers worden gemaakt van de huidige panden aan de zaankant van de Westzijde. Op deze manier wordt de rol uit de 18e eeuw in huidig perspectief geplaatst. De tekeningen trokken veel belangstelling.

De Gemeente Zaanstad ontwikkelt plannen voor een omvangrijk woningbouwproject aan de Houthavenkade. Vanuit historisch perspectief hebben wij voorgesteld de straatnamen in deze nieuwe wijk te noemen naar het belangrijke verleden van de scheepsbouw en houtindustrie en het belang hiervan voor de ontwikkeling van Zaandam. Het lijkt er op dat de straatnamencommissie onze suggesties als Timmerrak, Kerekerak, De Breeuwer, De Houthaalder, De Houtvlotter en De Oostvaarder zal honoreren.

Op 5 oktober 2020 werd met een team vanuit het bestuur deelgenomen aan de Grote Zaanse Geschiedenis Quiz. Door de digitale editie van dit jaarlijkse evenement werd de bijzondere sfeer en onderlinge ontmoeting wel gemist, maar de organiserende vereniging Zaans Erfgoed slaagde er toch goed in om hier een leuk evenement van te maken. En dat we er als Historisch Zaandam in slaagde de derde prijs te halen was natuurlijk de kers op de taart.

Twee jaar is er gewerkt aan het boek 'Van Zilverpad tot Winkelhart' en in november konden we dan ook trots de officiële uitgifte aankondigen. Het boek werd geschreven door Vibeke Kingma en uitgegeven door de Stichting Uitgeverij Noord-Holland in samenwerking met onze vereniging Historisch Zaandam. Ruim 100 exemplaren werden er met korting verkocht aan onze leden. Door de winkelsluiting in 2021 zijn er nog geen definitieve verkoopcijfers bekend.

Financieel verslag 2020

Onderstaand treft u het door de Kascommissie goedgekeurde financieel verslag aan.

vereniging Historisch Zaandam					
BALANS PER					
DEBET	31-12-2020	31-12-2019	CREDIT	31-12-2020	31-12-2019
VASTE ACTIVA	0,00	0,00	EIGEN VERMOGEN		
			Vermogen	5.778,04	4.593,63
VLOTTENDE ACTIVA			SCHULDEN KORTE TERMIJN		
Debiteuren			Nog te betalen fees Mollie	0,00	0,60
Nog te ontvangen contr. 2019	0,00	30,00	Nog te betalen fees IDEAL	0,00	0,70
Ontvangen contributie 2018	0,00	45,00	N.t.b. Rabo bank dec. 2019	0,00	14,60
Kosten Rabo bank dec. 2018	0,00	-16,10	Rabo ontvangen contributie	0,00	55,00
Vooruit betaalde kosten	4,54		Mollie ontvangen contributie	0,00	75,00
			Reeds betaalde fees Mollie	0,00	-1,49
			Reeds betaalde fees IDEAL	0,00	-1,75
			Nog te betalen kosten	16,57	0,00
Liquide middelen			Vooruit ontvangen bedragen	285,00	0,00
Rabo bank Betaalrekening	6.075,07	4.677,39			
TOTAAL ACTIVA	6.079,61	4.736,29	TOTAAL PASSIVA	6.079,61	4.736,29

VERLIES en WINSTREKENING 2020

vereniging Historisch Zaandam Verlies en Winstrekening 2020	Begroting	Begroting	Verlies- en winst	Verschil	Verklaring
	2021	2020	2020	2020 met begroting	V&W vs Begr.
INKOMSTEN					
Contributies lidmaatschap 2020 (250 leden)	3.750,00	3.000,00	2.955,00	-45,00	
Contributies lidmaatschap 2019	0,00	0,00	60,00	0,00	
Inkomsten uit advertenties Magazines HZ	420,00	400,00	419,50	19,50	
Losse verkoop Magazines HZ	800,00	400,00	760,00	360,00	
Giften/donaties/schenken	150,00	100,00	141,00	41,00	
Wergroep Bullekerk	200,00	0,00	163,00	163,00	Boekenmarkt
Wergroep Erfgoed en Ruimte	50,00	0,00	0,00	0,00	
Bijzondere bate voorgaande jaren	0,00	0,00	67,19	67,19	Correctie balans
Boek van Zilverpad tot Winkelhart (verk. 9 s	117,00	0,00	1.287,05	1.287,05	Boek Ged. Gracht
Totaal inkomsten	5.487,00	3.900,00	5.852,74	1.892,74	
UITGAVEN					
Wergroep kosten					
Wergroep Erfgoed en Ruimte	175,00	75,00	0,00	-75,00	
Wergroep Redactie	2.289,00	2.300,00	2.547,89	247,89	Herdr.50st.mag.1
Wergroep Bullekerk	525,00	75,00	139,51	64,51	
	2.989,00	2.450,00	2.687,40	237,40	
Huisvestingskosten					
Locatie Bestuursvergadering	500,00	500,00	0,00	-500,00	niet in rek. gebr.
	500,00	500,00	0,00	-500,00	
Organisatiekosten					
RABO Bankkosten	190,00	200,00	187,17	-12,83	
Fees contributie inning Mollie en IDEAL	100,00	86,00	103,59	17,59	
	290,00	286,00	290,76	4,76	
Uitvoeringskosten					
Documentatie, PR en Website	100,00	164,00	22,37	-141,63	
(Algemene) ledenvergaderingen	608,00	300,00	0,00	-300,00	niet i.v.m. Corona
Tentoonstellingen, evenementen, lezingen	700,00	100,00	1.232,28	1.132,28	Boek Ged. Gracht
Verenigingskosten	200,00	0,00	289,27	289,27	
Representatie/Giften/Diversen	100,00	100,00	146,25	46,25	
	1.708,00	664,00	1.690,17	1.026,17	
Totaal uitgaven	5.487,00	3.900,00	4.668,33	768,33	
Totaal inkomsten	5.487,00	3.900,00	5.852,74		
Totaal uitgaven	5.487,00	3.900,00	4.668,33		
Exploitatieresultaat	0,00	0,00	1.184,41		
Resultaat (- = verlies)	0,00	0,00	1.184,41		

De bij dit verslag behorende goedkeurende verklaring van de kascommissie ligt ter inzage bij de penningmeester.

Dit jaarverslag is door het bestuur definitief vastgesteld in de bestuursvergadering van 26 april 2021.